

Sygn. akt I Cz 40/13

POSTANOWIENIE

Dnia 4 lutego 2013 r.

Sąd Okręgowy w Elblągu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Aleksandra Ratkowska

po rozpoznaniu w dniu 4 lutego 2013 r. w Elblągu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku B. S.

przeciwko E. S. (1)

o zawezwanie do próby ugodowej

na skutek zażalenia zawezwanej E. S. (1)

na postanowienie Sądu Rejonowego w Iławie

z dnia 12 grudnia 2012 r., sygn. akt I Co 1268/12

postanawia:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Iławie oddalił wniosek zawezwanej E. S. (1) o zwolnienie od opłaty sądowej od zażalenia. W uzasadnieniu wskazano, że możliwość zwolnienia od kosztów sądowych, w tym od opłaty sądowej przewiduje ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, która w art. 102 stanowi, że zwolnienia od kosztów sądowych może domagać się osoba, która złożyła oświadczenie, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku koniecznego dla utrzymania siebie i rodziny. Do wniosku powinno być dołączone oświadczenie obejmujące szczegółowe dane o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania osoby ubiegającej się o zwolnienie od kosztów. W postępowaniu cywilnym zasadą jest obowiązek uiszczania opłat sądowych. Zwolnienie od kosztów jest wyjątkiem, który nie powinien być interpretowany rozszerzająco. Sąd pierwszej instancji podkreślił, iż z oświadczenia złożonego przez zawezwaną wynika, że jej dochody miesięczne kształtują się na poziomie 8300 zł netto, posiada ona maszyny rolnicze wartości pół miliona złotych oraz zwierzęta również wartości pół miliona zł. Ponadto oświadczenie o stanie rodzinnym i majątkowym nie wykazuje jakichkolwiek wydatków, jakie ponosi pozwana na utrzymanie rodziny i domu, ani też zobowiązań, które ją obciążają. W ocenie Sądu Rejonowego dochody w wysokości 8300 zł miesięcznie netto, brak jakichkolwiek zobowiązań, przesądzają jednoznacznie o tym, iż E.S. może pokryć opłatę od zażalenia w kwocie 118 zł bez uszczerbku dla utrzymania rodziny. Biorąc pod uwagę majątek, jaki posiada zawezwana oraz uzyskiwane dochody Sąd pierwszej instancji uznał, iż nie jest ona osobą ubogą, której przysługiwałaby pomoc ze strony Skarbu Państwa. Na marginesie zauważono, iż obecnie mamy już miesiąc grudzień, a zatem zgodnie z oświadczeniem pozwanej większość dochodów z gospodarstwa już wpłynęła.

W zażaleniu zawezwana E. S. (1) wniosła o uchylenie powyższego postanowienia i zasądzenie od B. S. kosztów postępowania według norm przepisanych. Motywując swe stanowisko wskazała, że Sąd pierwszej instancji nie odniósł

się do przytaczanych przez nią we wniosku danych. Podkreśliła, że jej średni miesięczny dochód z gospodarstwa kształtuje się na poziomie około 8300 zł. Na utrzymaniu ma trójkę małoletnich dzieci w wieku przedszkolnym, które często chorują, wobec czego ponosi ona znaczne wydatki na ich leczenie. Poza tym, jak wskazała, dochody z gospodarstwa rolnego są nieregularne. Fakt posiadania przez nią maszyn rolniczych o wartości pół miliona złotych oraz zwierząt wartości pół miliona złotych nie świadczy o jej zamożności. Skarżąca dodała, że posiada ona zobowiązania, które znacznie obciążają jej finanse.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie jako bezzasadne nie zasługiwało na uwzględnienie. Sąd Rejonowy prawidłowo ocenił sytuację materialną E. S. (1) uznając, iż nie zachodziły podstawy do zwolnienia jej od opłaty sądowej od zażalenia.

Zwrócić należy przede wszystkim uwagę na fakt, że instytucja zwolnienia od kosztów sądowych stanowi w istocie pomoc państwa dla osób, które z uwagi na ich trudną sytuację materialną nie mogą uiścić tych kosztów bez wywołania uszczerbku w koniecznych kosztach utrzymania siebie i rodziny. Instytucję tę określa się również mianem „prawa ubogich”. Tymczasem uwzględniając treść oświadczenia majątkowego, złożonego przez skarżącą, nie sposób zaliczyć jej do tej grupy osób. Skarżąca jest właścicielem szeregu wartościowych składników majątkowych, w tym gospodarstwa rolnego o powierzchni 75 ha, a także maszyn rolniczych o wartości ponad pół miliona złotych. Już tylko sama wartość majątku skarżącej uprawnia do przyjęcia założenia, że jest ona osobą majątną, zdolną do wyłożenia kosztów sądowych w kwocie jedynie 118 zł.

Niemniej jednak na powyższe – zdaniem Sądu Okręgowego - wskazuje również wysokość uzyskiwanych przez skarżącą dochodów. Z oświadczenia majątkowego wynika, że jej rodzina uzyskuje dochód w łącznej kwocie 100 000 zł rocznie, a zatem około 8300 zł miesięcznie. Wskazana wyżej kwota dochodu jest znaczna nawet jeżeli uwzględni się, że skarżąca ma na utrzymaniu trójkę małoletnich dzieci. Nie sprzeciwia się temu okoliczność, że skarżąca uzyskuje dochody z prowadzonej przez siebie działalności nieregularnie, albowiem oczywistym jest, że musi ona uwzględniać ten fakt przy planowaniu swoich wydatków.

Podkreślić też trzeba, że nie może uzasadniać zwolnienia od kosztów sądowych obowiązek spłaty zobowiązań, tym bardziej, że nie wskazano nawet ich wysokości. Skarżąca nie może traktować kosztów sądowych jako wydatków drugorzędnych i oczekiwać, iż Skarb Państwa pokryje konieczne środki na prowadzenie postępowania tylko dlatego, że inne wydatki są traktowane przez nią w sposób uprzywilejowany.

Uwzględniając powyższe rozważania Sąd Okręgowy w pełni podziela stanowisko Sądu Rejonowego, iż skarżąca ma możliwość uiszczenia opłaty od zażalenia w wysokości 118 zł bez uszczerbku utrzymania koniecznego siebie i rodziny. Twierdzenie to jest uzasadnione w świetle uzyskiwanych przez skarżącą dochodów i posiadanego majątku.

Z uwagi na powyższe na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. zażalenie oddalono.